

گزارش کارگاه آسا، ۸-۶/۰۸/۲۰۱۸، جاکارتا

ASSA: Association of Academics and Societies for Sciences in Asia

یوسف ثبوتی

فرهنگستان علوم جمهوری اسلامی ایران

مجمع آکادمی‌ها و مجامع علمی آسیا در سال ۱۹۱۲ از ادغام مجامع زیر تشکیل شده است.

AASA: Association of Academics of Sciences in Asia,

FASAS: Federations of Asian Scientific Academics and Societies

آسا یک نهاد غیرانتفاعی بین‌المللی است. مباحث مورد علاقه آن موضوعات علمی و تکنولوژیکی در ارتباط با مسائل جوامع آسیائی است. آسا ۳۴ عضو از کشورهای آسیائی و قاره استرالیا دارد. ایران از بدو تأسیس عضو آسا است. دفتر آسا در ساختمان آکادمی علوم و تکنولوژی کره در کره جنوبی مستقر است.

هیئت مدیره آسا در حال حاضر از افراد زیر تشکیل می‌شود:

- هو یانگ کیم، از آکادمی علوم و تکنولوژی کره، رئیس
- کریشان لعل، از آکادمی ملی علوم هند، رئیس سابق
- خیرالدین انور بن عبدالله، از آکادمی علوم مالزی، نایب رئیس
- جین گائی لین، از آکادمی علوم چین
- زاپتا خان شینواری از آکادمی علوم پاکستان، خزانه‌دار
- محمدرضا شمس اردکانی از فرهنگستان علوم جمهوری اسلامی ایران
- یوری کولچین، از شاخه خاور دور آکادمی علوم روسیه
- تاکاشی انیشی، از شواری علمی ژاپن
- چریل پریگر (خانم) از آکادمی علوم استرالیا
- موها لی از آکادمی علوم و تکنولوژی کره، مدیر اجرایی

آسا برای انجام وظایف اساسنامه‌ای خود چند کمیته دارد. یکی از این کمیته‌ها به نام زیر است.

SHARE Communication: Sciences, Health, Risk, Environment

اعضای کمیته عبارت‌اند از:

- هاک سوکیم از کره (رئیس)
- فیناریو لگو از اندونزی (نایب رئیس)
- منوج خمار پاتائیریا از هند
- آفیا هاتایاتام، اریستول کاراندانگ (منشی)
- آزیل کان جمعه نظراوف (خانم) از قرقیزستان
- آواتاندیل کاراخاشویلی از گرجستان
- اولدوزهاشموا (خانم) از آذربایجان
- ماساتاگا واتانابی از ژاپن
- خیامین ژو از چین

کارگاه SHARE (شیر) از ۸-۵ اوت ۲۰۱۸ در جاکارتا برگزار شد. برنامه اصلی کارگاه در دو روز دوشنبه و سه‌شنبه در ۷ و ۸ اوت برابر با ۱۶ و ۱۷ مرداد ۱۳۹۷ بود. میزبان اصلی کارگاه آکادمی علوم اندونزی بود. مقاله‌هایی که در چارچوب اهداف کمیته شیر قرار می‌گرفت ارائه شد. در افتتاحیه کارگاه شش نفره از میزبان کارگاه صحبت کردند:

- نماینده آکادمی: آرمیدا عالی‌جاه بانا (نایب رئیس آکادمی)
- نماینده آژانس ارزیابی و کاربرد تکنولوژی، و یمپی اسپار (منشی اول آژانس)

- نماینده آژانس هواشناسی و اقلیم‌شناسی و ژئوفیزیک
- دی وی کوریتا (رئیس آژانس)
- نماینده وزارت خانه ارتباطات و انفورماتیک
- خانم روزیتا نکین ویدیاستوتی (مدیر کل)

سخنان این افراد کم و بیش گزارشی از فعالیت‌ها و سیاست‌های سازمان‌های خودشان بود. شنونده را قادر می‌ساخت تصویری اجمالی از آنچه در اندونزی می‌گذرد و برای خود بسازد. به نظر من سخنرانی‌ها خوب و روشن گر بود.

جلسه دوم صبح دوشنبه علمی‌تر بود و بیشتر به مسائل علمی-پژوهشی-اجتماعی کشور میزبان می‌پرداخت. جالب‌ترین سخنرانی این جلسه برای من به «تأثیر امنیت غذا و تغذیه در کاهش Stunting در اندونزی» بود. کلمه Stunting را برای اولین بار می‌شنیدم و از یکی دو نفر که در اطرافم نشسته بودند پرسیدم. آن‌ها هم نمی‌دانستند. به گوگل مراجعه کردیم. معنای آن رشد نامناسب و کوچک ماندن موجود زنده، اعم از انسان و حیوان و گیاه، به خاطر گرسنگی‌های متناوب و نامناسب تعریف شده بود. یادم آمد در سال ۲۰۰۶، دو سال بعد از زلزله بزرگ آچا و سونامی ناشی از آن، سال ۲۰۰۴، برای اولین بار از اندونزی دیدن کرده بودم. در آن زمان اولین تصویری که از مردم اندونزی در ذهنم نقش بست اندام کوچک آن‌ها بود. با خودم گفتم شاید یک عامل ژنتیکی سبب این کوچکی است. ولی ۱۲ سال بعد در ۲۰۱۸ وضع تا اندازه‌ای متفاوت بود به خصوص جوان‌ها و نوجوان‌ها رشیدتر و خوش‌سیماتر بودند. در نوبت سخن خودم این خاطره را برای حاضرین بازگو کردم و به برنامه‌ریزان اندونزی تبریک گفتم، که چه خوب یک عارضه ملی و قومی را با شناختن ریشه‌های آن و برنامه‌ریزی مناسب چاره کرده‌اند و می‌کنند.

برنامه بعدازظهر در دو نشست موازی برگزار شد.

1. SHARE communication to enable and empower public engagement
2. Reliable media systems to secure credible SHARE communication

سخنرانی من در نشست ۱ بود. موضوع سخنم در مورد تغییر اقلیم و تعهدات جمهوری اسلامی ایران در قابل تغییر اقلیم در چارچوب کنفرانس ۲۰۱۵ پاریس بود. برای کنترل افزایش دمای زمین به زیر دو درجه، ایران تعهد کرده است:

۱. تا سال ۲۰۳۰ چهار درصد از نشر گازهای گل‌خانه‌ای خود را داوطلبانه کاهش دهد.

۲. تا پایان سده ۲۱، مشروط به فراهم بود امکانات مالی و تکنولوژیکی و رفع تحریم‌های بین‌المللی، هشت درصد دیگر از نشر گل‌خانه‌ای خود بکاهد.

وزارت نیرو برنامه مورد نظر کشور را برای انجام هر دو مورد بررسی کرده و امکان پذیر دانسته است. متن سخن من پیوست این گزارش است. نشست روز دوم، ۷ اوت عنوان زیر را داشت:

3. Innovation strategies for effective SHARE communication

سخنرانان اصلی این نشست آقای کریشنان لعل رئیس سابق و آقای هو یانگ کیم رئیس فعلی آسا بودند. صحبت‌ها گزارش گونه از کارکردهای گذشته و برنامه‌های زمان حاضر و آینده آسا بود. جمع‌بندی توسط آقای هاک سوکیم رئیس کمیته SHARE انجام گرفت. بیانیه‌ای نیز تنظیم شده بود. به اطلاع حاضرین رسید و نظرخواهی شد. نظر من این بود بیانیه تا اندازه‌ای بدبینانه است و کلمات منفی زیاد دارد. توصیه کردم از تعداد واژه‌های منفی کاسته شود. متن نهائی بیانیه هنوز آماده نیست. کارگاه ساعت ۱۲:۳۰ روز دوم خاتمه یافت.

بعد از ظهر به دیدن موزه ملی جاکارتا رفتیم. شام را مهمان آژانس هواشناسی، اقلیم‌شناسی، و ژئوفیزیک اندونزی بودیم. پیش از شام از تأسیسات و بعضی آزمایشگاه‌های آژانس دیدن کردیم.

ملاحظات:

- تعداد شرکت‌کنندگان بین‌المللی به ۳۰ نفر نمی‌رسید. بیشتر شرکت‌کنندگان جوان و بعضی پژوهش‌گران تازه کار بودند.
- در گفت و گوهای دوستانه، از مسئولین آسا شنیدم از پاسخ‌گویی به مکاتبات آسا از کشورهای عضو گله‌مند هستند. به نظرم آسا هنوز خیلی جوان و تازه‌کار است و آکادمی‌ها و جوامع علمی و تکنولوژی‌جا افتاده کشورهای عضو هنوز خیلی جدی‌شان نمی‌گیرند.

- میزبانی‌های اندونزیایی‌ها سخاوت‌مندانه بود. هزینه‌های هتل و اقامت و بخشی از سفر را برای اکثر شرکت‌کننده‌ها از جمله خود من تقبل کرده بودند.

برای نشست‌های بعدی آسا در جستجوی کشور میزبان است. از من خواسته شد موضوع را با فرهنگستان علوم خودمان مطرح کنم.